

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 69.971 van 3 december 1997

A. 74.999/XIII-171

In zake : **PIRENNE** Bernard,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Christian BOULANGE, advocaat,
Boulevard Frère Orban 15/16 bus 11
4000 Luik,

tegen :

de Stad Luik.

Tussenkommende partijen :

**1. de naamloze vennootschap
CODIC,**

die woonplaats heeft gekozen
bij
Mr. Marc KADANER, advocaat,
Steenweg op Ter Hulpen 150
1170 Brussel.

2. het Waalse Gewest,
vertegenwoordigd door zijn
Regering,
dat woonplaats heeft gekozen
bij
Mr. Pierre LAMBERT, advocaat,
Defrélaan 19
1180 Brussel.

DE VOORZITTER VAN DE XIIIe KAMER,

Gezien het op 16 juli 1997 ingediende
verzoekschrift, waarbij Bernard PIRENNE de nietigver-
klaring vordert van de "bouwvergunning die op 17 april

1997 is afgegeven aan de N.V. CODIC met betrekking tot een goed dat gelegen is in de wijk Saint-Michel te 4000 Luik, met het oog op het optrekken van een complex van woningen, handelszaken en kantoren, met parkeerplaatsen en voetgangerswegen in het gebied tussen de rue Saint-Pierre, de place Notger, de place Saint-Lambert, de rue Joffre, de place de la République française en de rue Haute-Sauvenière" en van "de beslissing van de gemeenteraad van 3 juni 1997 met betrekking tot de overdracht van een stuk grond aan de N.V. "Compagnie de développement industriel et commercial CODIC"";

Gezien de gelijktijdig door dezelfde verzoeker ingestelde vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de genoemde handelingen;

Gezien de op 5 en 19 augustus 1997 ingediende verzoekschriften, waarbij de naamloze vennootschap CODIC en het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door zijn Regering, vragen als tussenkomende partij te mogen optreden in het kort geding;

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier van de verwerende partij;

Gezien het verslag van de heer NEURAY, auditeur bij de Raad van State, opgemaakt op grond van de artikelen 93 en 94 van de algemene procedureregeling en op grond van artikel 12 van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding;

Gelet op de beschikking van 8 september 1997, waarbij de neerlegging van het verslag wordt

gelast en de partijen worden opgeroepen om op 26 september 1997 om 9.30 uur te verschijnen;

Gelet op de kennisgeving, aan de partijen, van die beschikking en het verslag;

Gehoord het verslag van de heer HANOTIAU, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Chr. BOULANGE, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, van Mr. D. ANDRIEN, loco Mr. P. FRANCOIS, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt, van Mr. M. PLESSERS, loco Mr. M. KADANER, advocaat, die voor de eerste tussenkomende partij verschijnt, en van Mr. N. WEINSTOCK, loco Mr. P. LAMBERT, advocaat, die voor de tweede tussenkomende partij verschijnt;

Gehoord het gedeeltelijk andersluidend advies van de heer QUINTIN, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten aan het geding ten grondslag liggen :

Op 14 januari 1985 is een informele overeenkomst gesloten met betrekking tot de wijk van de place Saint-Lambert te Luik, waarin de krachtlijnen zijn vastgesteld die in acht genomen moesten worden bij de inrichting van deze wijk. Op 13 januari 1986 heeft de gemeenteraad een door architect Claude STREBELLE uitgetekend grondgebruiksplan goedgekeurd, dat herhaaldelijk is gewijzigd om rekening te houden met de

opmerkingen van het begeleidingscomité en van het comité van de wijk Pierreuse, en met archeologische vondsten.

Daarbij zijn de volgende krachtlijnen gehanteerd :

- " - ervoor zorgen dat de voetgangers vrije doorgang hebben en gemakkelijk kunnen wandelen;
- het wegennet een stedelijk profiel geven;
- alle wijken met elkaar verbinden;
- opnieuw plaatsen inrichten met een specifiek karakter en een specifieke sfeer, kortom het centrum van Luik een gezicht en een mensvriendelijke uitstraling geven;
- met dat doel voor ogen wordt het autoverkeer opgesplitst in twee richtingen, de oorspronkelijke pleinen (Saint-Lambert, Marché, Théâtre) zullen zo worden aangelegd dat daarop nieuwe gebouwen kunnen worden opgetrokken en deze eerste openbare bouwwerken moeten privé-investeerders aantrekken om de commerciële en residentiële gedeelten te bouwen;
- het busstation en de toegangswegen hebben een eigen baan;
- de parkeerplaats is ondergronds".

Het grootste deel van de oppervlakte van het plein, dat ingenomen is door onoverdekte parkeerplaatsen, zou, naast het feit dat er een busstation wordt gebouwd, bestemd worden voor voetgangersverkeer. Er zou een ruime ondergrondse parkeerplaats worden aangelegd, zodat de parkeercapaciteit van 650 naar 900 auto's wordt opgetrokken. Voor het overige zouden architecturale voorwaarden worden gesteld voor de aanpalende gebouwen "om geen afbreuk te doen aan de monumentaliteit van het gerechtsgebouw".

Volgens de voorschriften van het gewestplan van Luik, dat op 26 november 1987 door de Waalse Gewestexecutieve is goedgekeurd, ligt de plaats in een woongebied, waarop, in overdruk, een gebied van

culturele, historische en esthetische waarde is aangegeven. Bovendien is het historisch centrum van de stad bij een ministerieel besluit van 28 juli 1986 in een beschermde perimeter gesitueerd, in de zin van de artikelen 309 en volgende van het Waalse Wetboek van ruimtelijke ordening, stedenbouw en patrimonium (WWROSP).

In 1990 en 1991 zijn er verschillende bouwvergunningen afgegeven, waarbij met name ondergrondse infrastructuurwerken zijn toegestaan, waaronder de parkeerplaats onder het plein en de aanleg van de wegen.

Op 22 mei 1992 heeft de Regie der Gebouwen een bouwvergunning aangevraagd voor werken voor de uitbreiding van het gerechtsgebouw. De vergunning die op 31 augustus 1992 door de gemachtigde ambtenaar is afgegeven, is bij arrest nr. 44.967 van 23 november 1993 vernietigd omdat ze in strijd met artikel 310 van het WWROSP niet was vastgesteld op basis van een bijzonder plan van aanleg.

Ondertussen waren de betwiste percelen reeds bij een besluit van de Gewestregering van 13 mei 1993 uit de bij het ministerieel besluit van 28 juli 1986 beschermde omtrek gelicht. Tegen die beslissing is een beroep ingesteld met rolnummer A.53.138/III-15.979.

Op 21 februari 1994 heeft de gemeenteraad een rooiplan voor de place Saint-Lambert aangenomen, welk besluit op 14 juli 1994 door de Minister van Ruimtelijke Ordening is goedgekeurd.

Op 7 juli 1994 is de vennootschap CODIC, volgens de gegevens van haar verzoekschrift tot tussenkomst, door de "Société régionale wallonne du

transport (S.R.W.T.)" uitgekozen om een bouwproject uit te voeren op stukken grond die de tweede vennootschap aan de eerste zou overdragen door middel van verkoop of ruil.

Op 20 juli 1994 wordt een nieuwe bouwvergunning afgegeven aan de Regie der Gebouwen voor de uitbreiding van het gerechtsgebouw. Het rooiplan en de vergunning worden door de heer DUFOUR c.s. aangevochten. Bij arrest nr. 51.584 van 8 februari 1995 is de vordering tot schorsing afgewezen bij gebrek aan een ernstig bevonden middel.

Op 26 juni 1995 heeft de gemeenteraad het bijzonder plan van aanleg nr. 79, het plan "de l'îlot Saint-Michel" genaamd, voorlopig goedgekeurd, welke wijk tussen de rue Saint-Pierre, de place Notger, de place Saint-Lambert, de rue Joffre, de place de la République française en de rue Haute-Sauvenière ligt, welk gebied overeenstemt met het gebied van de eerste bestreden vergunning. Uit de memorie van toelichting blijkt dat men het nieuwe plan in overeenstemming wil brengen met het grondgebruiksplan, het rooiplan en de beschermde perimeter en dat men een multifunctionele wijk wil uitbouwen, naar het voorbeeld van de wijken Saint-Pierre en Sainte-Croix. Het plan is gebaseerd op de volgende zeven krachtlijnen :

- " 1. Bij de uitvoering van het B.P.A. moet ernaar gestreefd worden dat de verschillende bouwwerken één geïntegreerd geheel vormen. Ieder voorstel voor de herinrichting van de plaats moet beschreven worden in een overzichtsplan van het hele gebied voor bebouwing, dat als basis en referentie dient voor de bouwaanvragen, zelfs voor de aanvragen van gedeeltelijke bouwvergunningen.
2. (...) Het project is multifunctioneel. De handelsfunctie, motor van het stadsleven, wordt echter verhoudingsgewijs beperkt (een derde). Er wordt duidelijk gestreefd naar een reïntegratie van stadswoningen en er moet voldaan worden aan een

minimumvereiste inzake de woonfunctie (een vijfde). Het gebied leent zich ook tot een culturele functie, waardoor het centrum aantrekkelijker wordt.

3. Aangezien het gaat om de bouw van een stadswijk, wordt gestreefd naar een bepaalde dichtheid. De referentiecoëfficiënt voor de bebouwde oppervlakte is 0,75. Het gebied zal bovendien goed zijn voor $\pm 40.000 \text{ m}^2$ bruto-vloeroppervlakte.
4. Een zeer belangrijk gegeven van het B.P.A. is dat de nieuwe bouwwerken in het historisch erfgoed worden ingepast. De voorschriften inzake de maximum-bouwhoogte, de globale volume-waarden, de bouwlijn en het lijstwerkpatroon van de voorgevels zijn op dat principe gebaseerd. Dat betekent niet dat een hedendaagse architecturale inbreng uitgesloten is.
5. De aangrenzende wijken worden verbonden door twee assen van voetgangerswegen. Deze zijn duidelijk herkenbaar en verbinden enerzijds de rue Haute-Sauvenière met de place Saint-Lambert en anderzijds de voetgangersbrug Saint-Servais met de place de la République française.
6. Het B.P.A. biedt de mogelijkheid aan de nieuwe square Notger een gebouw op te trekken voor het Ministerie van Justitie.
7. De ruimten voor de wegen sluiten meteen aan op de aanpassingen die zijn aangebracht aan de place Saint-Lambert en passen dus, door de wijze waarop zij concipieerd zijn, bij het nieuwe stedelijke karakter dat men aan dit plein wil geven".

Er zijn vier soorten bestemmingen :

- een "gebied voor bebouwing" bestemd voor huisvesting, handels- en dienstenactiviteiten, en kantoren. Het gebied kan ook een culturele functie hebben. Er worden voetgangerswegen aangelegd;
- een "gebied voor openbare doeleinden" bestemd voor de gebouwen waarvoor reeds bouwvergunningen zijn afgegeven;

- een "parkgebied" dat aansluit op het gebied voor openbare parken waarin is voorzien in het bijzonder plan van aanleg nr. 59, bestemd voor de ontsluiting van de speciale hotels Soër de Solières en Bocholtz. Andere groene ruimten, die bestaan uit grasperken, bloemperken en struikaanplantingen, vormen een voetgangersweg naar de rue Haute-Sauvenière;
- een "wegengebied" dat aansluit op de place Saint-Lambert en de rue Haute-Sauvenière. De bekleding van de voetgangerswegen en van de trottoirs van de voor het verkeer toegankelijke wegen passen bij elkaar.

Bij de voorlopige goedkeuring van het bijzonder plan van aanleg heeft de gemeenteraad inzonderheid het volgende uiteengezet :

" Aangezien de wijk Saint-Michel niet is opgenomen in (het gebied dat uit de beschermde omtrek is gelicht), omdat ermee is ingestemd dat het opgenomen zou worden in een B.P.A., waarbij het genoemde grondgebruiksplan zou worden omgezet in nauwkeurig omschreven voorschriften voor deze wijk;

Overwegende dat met de goedkeuring van het rooiplan van de place Saint-Lambert op 21 februari 1994, welk plan op 14 juli 1994 door de Waalse Regering is aangenomen, nauwkeurig is bepaald hoe deze wijk eruit komt te zien;

Aangezien ernaar gestreefd wordt op die plaats een multifunctionele wijk op te bouwen door deze te doen aansluiten op de wijken Saint-Pierre en Sainte-Croix;

Aangezien wij in deze wijk bouwwerken willen optrekken die goed passen bij de gebouwen in de omgeving zoals het Palais des Princes Evêques en de warenhuizen, door onder meer met dezelfde bouwhoogtes te werken en de bestaande bouwlijnen door te trekken".

Het project is van 16 augustus tot 26 september 1995 openbaar onderzocht, welk onderzoek in

twee plaatselijke kranten en in het Belgisch Staatsblad van 8 augustus 1995 was aangekondigd. Er zijn acht bezwaarschriften ingediend.

Op 18 januari 1996 heeft de commissie van advies voor ruimtelijke ordening (C.C.A.T.) een ongunstig advies uitgebracht over het project.

Dezelfde dag heeft de S.R.W.T. bij de gemachtigde ambtenaar een bouwaanvraag ingediend voor de aanleg van een tweede oprit "Opéra" naar de ondergrondse parkeerplaats, ter hoogte van de rue Basse-Sauvenière, ofschoon ze wist dat voor de aanleg van de parkeerplaats als dusdanig twee vergunningen waren afgegeven, één op 11 mei 1990 en één op 5 februari 1991. Daar waar de betwiste oprit zou komen, voorziet het rooiplan in een afstand van achttien meter tussen de twee grenzen van het openbaar domein.

De aanvraag is van 19 januari tot 6 februari 1996 openbaar onderzocht. Er zijn zes bezwaarschriften ingediend. Op 16 februari 1996 heeft de Koninklijke Commissie voor Monumenten, Landschappen en Opgravingen een ongunstig advies uitgebracht, dat als volgt gemotiveerd is :

" Het voorstel voor de aanleg van een oprit naar de parkeerplaats vernietigt compleet de gezellige leefruimte tussen de gebouwen gaande van "Max" tot "Point de Vue". De K.C.M.L.O. zou willen dat deze plaats opnieuw een gezellig pleintje wordt.

De Commissie stelt zich ook vragen over de leesbaarheid van de tekens die op de grond worden aangebracht : de voetganger die de rue Haute-Sauvenière komt afgelopen lijkt, als hij de trap niet neemt, geleid te worden naar de voet van de helling naar de ingang van de parkeerplaats.

De K.C.M.L.O. vraagt zich af of het niet raadzaam is de oprit naar de parkeerplaats te verplaatsen naar de kastanjebomen, zodat de gebouwen zoveel mogelijk gespaard blijven.

De K.C.M.L.O. heeft ook bedenkingen van archeologische aard bij dit dossier. Deze zullen in een afzonderlijk advies aan de orde komen".

Op 16 februari 1996 heeft de S.R.W.T. een overeenkomst afgesloten met de eerste tussenkomende partij voor de verkoop van stukken grond die nodig zijn voor de verwezenlijking van haar project.

Op 28 februari 1996 heeft het Bestuur Monumenten, Landschappen en Opgravingen van het Ministerie van het Waalse Gewest zich aangesloten bij het genoemde advies, behalve wat de kwestie van de verplaatsing van de oprit naar de kastanjabomen betrof.

Bij besluit van 4 maart 1996 heeft de gemeenteraad het bestreden bijzonder plan van aanleg definitief goedgekeurd en beslist een gedeelte van het al dan niet bebouwde openbaar domein dat binnen de omtrek daarvan gelegen was, een andere bestemming te geven. De motivering van deze beslissing luidt als volgt :

" Overwegende dat tijdens het onderzoek (...) acht bezwaarschriften zijn ingediend;

Gezien het ongunstige advies dat op 18 januari 1996 door de C.C.A.T. is uitgebracht en op 31 januari 1996 bij het gemeentebestuur is aangekomen;

Gezien het verslag van de stedenbouwkundige dienst van 20 februari 1996, waarin de bezwaarschriften alsook het advies van de C.C.A.T. worden onderzocht;

Overwegende dat uit het omstandige onderzoek van de genoemde bezwaren blijkt dat deze in drie categorieën kunnen worden ingedeeld :

- de ongegronde bezwaren, waarop de voorschriften van het B.P.A. (bijzonder plan van aanleg) of de beginselen waarop dat plan gebaseerd is (in hoofdzaak het grondgebruiksplan van de place Saint-Lambert) een antwoord geven;

- de gegronde bezwaren die echter worden afgewezen omdat zij te verwaarlozen zijn ten aanzien van de doelstelling van het B.P.A. of onverenigbaar zijn met de beleidskeuzes die in voorkomend geval opnieuw zijn uiteengezet;
- ten slotte, de bezwaren die, gegrond of niet, afgewezen zijn op grond dat zij buiten de context van de goedkeuring van het B.P.A. vallen, ofwel omdat zij betrekking hebben op de latere problematiek van de bouwvergunningen, ofwel omdat zij een meer "politieke" inslag hebben die te maken heeft met de wijze waarop het B.P.A. wordt uitgevoerd;

Overwegende dat, met verwijzing naar het onderzoek van de stedenbouwkundige dienst, dat als bijlage bij deze brief gaat, de gezamenlijke bezwaren die zijn geuit afgewezen dienen te worden en het B.P.A. behouden dient te blijven zoals het voorlopig is goedgekeurd;

Gezien het onderzoek van het advies van de C.C.A.T., verricht door de heer STREBELLE, coördinerend architect van het grondgebruiksplan van de place Saint-Lambert, waaruit blijkt dat de bezwaren van deze commissie ondervangen kunnen worden;

Overwegende anderzijds dat de al dan niet bebouwde ruimten die voordien deel uitmaakten van het openbaar domein binnen de grenzen van dat B.P.A., met het B.P.A. hun praktische nut verliezen en hun nieuwe bestemming krijgen".

Op 14 maart 1996 heeft de archeoloog van het gewestelijk bestuur voor Monumenten, Landschappen en Opgravingen geoordeeld dat het gebied van tevoren geprospecteerd moest worden.

Op 21 maart 1996 heeft het college van burgemeester en schepenen beraadslaagd over de bezwaarschriften die waren ingediend naar aanleiding van de bouwaanvraag en heeft het een voorwaardelijk gunstig advies uitgebracht.

Op 1 april 1996 heeft de gemachtigde ambtenaar ontvangst gemeld van het dossier betreffende het bijzonder plan van aanleg.

Op 18 april 1996 heeft de bestendige deputatie van de provincieraad onder voorbehoud een gunstig advies uitgebracht over het ontwerpplan.

Op 7 juni 1996 heeft de gemachtigde ambtenaar, met toepassing van de artikelen 45, 196 en 198 van het WROSP, de S.R.W.T. machtiging verleend de oprit "Opéra" van de ondergrondse parkeerplaats aan te leggen. Aan de omstreden vergunning zijn voorwaarden verbonden, waarvan verondersteld wordt dat zij de bezwaren ondervangen die tijdens de administratieve procedure zijn opgeworpen en dat zij het project in overeenstemming brengen met het grondgebruiksplan.

Tegen die beslissing zijn verschillende beroepen ingesteld. De vorderingen tot schorsing zijn afgewezen bij de arresten nr. 60.983 van 15 juli 1996 en 67.603 van 29 juli 1997, wegens gebrek aan een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

Op 25 oktober 1996 heeft de Koninklijke Commissie voor Monumenten, Landschappen en Opgravingen onder voorbehoud een gunstig advies uitgebracht over het bijzonder plan van aanleg.

Op 4 november 1996 heeft de gemachtigde ambtenaar het plan ter goedkeuring aan de Minister van Ruimtelijke Ordening voorgelegd.

Op 17 december 1996 heeft de minister het bestuur gevraagd om een bericht te publiceren in het Belgisch Staatsblad, luidens hetwelk het plan impliciet was goedgekeurd doordat een termijn van drie maanden, die was ingegaan op de datum waarop de gemachtigde ambtenaar het plan had ontvangen, verstreken was. Het bericht is op 7 februari 1997 gepubliceerd. Op 24 januari 1997 heeft het gewestelijk bestuur de

provinciale en de gemeentelijke overheid ervan op de hoogte gebracht dat het plan stilzwijgend was goedgekeurd.

Op 11 februari 1997 heeft het directoraat-generaal ruimtelijke ordening de kanselarij verzocht het bericht van goedkeuring in te trekken. Op 5 maart 1997 heeft datzelfde directoraat naar de betrokken besturen geschreven dat het bericht niet meer hoefde te worden ingetrokken en aangekondigd dat de gouverneur de stad Luik een afdruk van het plan zou bezorgen.

Op basis van het dossier kan niet worden uitgemaakt wanneer het publiek bij de diensten van de stad inzage heeft gekregen van het plan.

Tegen het bijzonder plan van aanleg zijn thans drie onderscheiden beroepen ingesteld.

Op 17 april 1997 heeft de verwerende partij de eerste tussenkomende partij gemachtigd om een complex van woningen, handelszaken, kantoren, parkeerplaatsen en voetgangerswegen aan te leggen in de wijk Saint-Michel, welke beslissing het eerste onderwerp is van het beroep. Deze vergunning is gebaseerd op het genoemde bijzonder plan van aanleg. Ze slaat niet op het hele project en heeft geen betrekking op de aanleg van voetgangerswegen, de herinrichting van de place Saint-Michel en de bouw van "dakterrassen", noch op het optrekken van het "torengedouw in wijk D", waarvoor op 24 juni 11. een nieuwe vergunning is afgegeven.

In "punt 6" van de bestreden vergunning staat bovendien het volgende :

" Volgens het project zou de noordelijke zijgevel van gebouw "C" een gemene scheidingsmuur vormen met het eigendom van de Regie der Gebouwen. Het beginsel wordt goedgekeurd op voorwaarde dat, voordat begonnen wordt

met de bovengrondse bouwwerken, een overeenkomst wordt opgesteld tussen CODIC en de Regie der Gebouwen, waarin wordt vastgelegd wat de betrokken partijen terzake zijn overeengekomen. In die overeenkomst wordt gewaarborgd dat die voetgangersweg financieel ten laste wordt genomen. Indien dat het geval is, verleent het college van burgemeester en schepenen zijn principiële goedkeuring op voorwaarde dat de gemeenteraad ermee instemt dat de betrokken voetgangersweg naar het gemeentelijk openbaar domein wordt verplaatst. Mocht dat niet zo zijn, dan zal de gevel behandeld worden als een blinde puntgevel en zal het overeenstemmende wijzigingsplan vóór de bouw ter goedkeuring worden voorgelegd".

Volgens verzoeker zou van 15 tot 30 mei 1997 een openbaar onderzoek hebben plaatsgevonden over de aanleg van een nieuwe ondergrondse parkeerplaats voor vijfhonderd veertig voertuigen, over drie verdiepingen, onder de place Saint-Lambert, nadat door de "Société régionale wallonne du transport" een vergunningsaanvraag was ingediend.

Op 3 juni 1997 heeft de gemeenteraad van de stad Luik beslist om twee percelen grond voor 12.024.000 frank over te dragen aan de eerste tussenkomende partij, wat het tweede onderwerp is van het beroep. Die eigendomsoverdracht zou nodig zijn voor de uitvoering van het rooiplan van 21 februari 1994;

Overwegende dat de naamloze vennootschap CODIC en het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door zijn Regering, bij de verzoekschriften die respectievelijk op 5 augustus 1997 en 19 augustus 1997 zijn ingediend, vragen als tussenkomende partij te mogen optreden in het kort geding; dat er grond is om die verzoeken in te willigen;

Overwegende, wat het verzoekschrift tot nietigverklaring betreft, dat de auditeur-rapporteur ambtshalve een middel aanvoert dat hij ontleent aan de schending van artikel 42 van het WWROSP en aan de

onbevoegdheid van de steller van de handeling; dat hij het volgende uiteenzet :

" Men weet dat een bijzonder plan van aanleg geen enkele juridische waarde heeft zolang het niet door de gewestregering is goedgekeurd. Het kan impliciet worden goedgekeurd, maar dan volgens de vormvoorschriften die bij wet zijn vastgesteld. In artikel 20, zevende lid, van het Waalse Wetboek is echter bepaald dat, indien een gewestregering geen uitspraak heeft gedaan binnen drie maanden, welke termijn eventueel wordt verlengd, waarbij zij het plan goedkeurt of daaraan haar goedkeuring onthoudt, de gemeente haar kan aanmanen om binnen "dertig kalenderdagen" een uitspraak te doen. In het achtste lid staat dat "als de Regering geen gebruik heeft gemaakt van haar recht om de termijn met drie maanden te verlengen, (...) het plan na het verstrijken van die termijn goedgekeurd (wordt) (...)".

Het vormvoorschrift betreffende de aanmaning is ingevoerd in het belang van de "toezichthoudende overheid" en is in het onderhavige geval, zoals de partijen toegeven, niet vervuld. De regeling betreffende de stilzwijgende goedkeuring kon bijgevolg geen uitwerking hebben en de bouwvergunning kon alleen op eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar worden afgegeven";

Overwegende dat de verwerende partij op de terechtzitting heeft betwist dat het middel "kennelijk" gegrond was; dat zij gewag heeft gemaakt van een aantal stukken uit het administratief dossier dat in het kader van andere beroepen is ingediend, namelijk de beroepen die tegen het bijzonder plan van aanleg nr. 79 zijn ingesteld, waaruit zou kunnen blijken dat dit plan uitdrukkelijk is goedgekeurd door de Waalse Regering; dat zij bovendien de uitleg die de auditeur-rapporteur geeft van artikel 20 van het WROSP heeft betwist en gevraagd heeft dat de debatten heropend zouden worden;

Overwegende dat het Waalse Gewest niet alleen in de schorsingsprocedure als tussenkomende partij zou moeten kunnen optreden, zoals zij heeft gedaan, maar ook in de bodemprocedure, aangezien de toepassing van artikel 94 van de algemene

procedureregeling betrekking heeft op de procedure tot nietigverklaring en het ambtshalve aangevoerde middel rechtstreeks het Waalse Gewest aangaat, dat in het Belgisch Staatsblad het bericht heeft laten publiceren dat het bijzonder plan van aanleg nr. 79 stilzwijgend was goedgekeurd;

Overwegende dat de rechten van verdediging vereisen dat de partijen memories kunnen indienen met betrekking tot het middel dat de auditeur-rapporteur ambtshalve heeft aangevoerd, dat trouwens betrekking heeft op een kwestie die ook aan de orde is in andere beroepen die thans hangende zijn;

Overwegende dat daaruit volgt dat het ambtshalve aangevoerde middel niet als "kennelijk" gegrond mag worden beschouwd;

Overwegende dat, wat betreft de vordering tot schorsing en meer bepaald het moeilijk te herstellen ernstige nadeel dat door de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden handelingen kan worden berokkend, verzoeker vreest dat door de tenuitvoerlegging van de bestreden vergunning het bestaande uitzicht vernietigd wordt doordat dan hoge gebouwen mogen worden opgetrokken, bepaalde verkeersaders buitenmatig versmald worden, waardoor ze onveilig worden, wildgroei van kantoren begunstigd wordt en het vellen van eeuwenoude kastanjebomen mogelijk wordt, en dat hierdoor, meer in het algemeen, de goede levensomstandigheden die er in de wijk zouden zijn en de toeristische aantrekkingskracht ervan kapot gemaakt zouden worden; dat volgens hem zijn huurder, die een zaak in de buurt exploiteert, hierdoor een aanzienlijk commercieel nadeel zal ondervinden; dat hij voorts zegt dat er een chaotische toestand zal blijven bestaan door het uitblijven van een beslissing aangaande de aanleg

van de wegen; dat hij ten slotte aanvoert dat de afbraak van een gebouw "in hard materiaal" na een eventueel arrest waarbij de vergunning daarvoor wordt vernietigd, onzeker is en de bewoners daaraan niets kunnen doen, tenzij het bestuur nalatig is, zodat het nadeel dat voortvloeit uit de handeling moeilijk te herstellen is;

Overwegende dat verzoeker verschillende beweringen uit, maar geen concrete feitelijke gegevens aanbrengt om die te onderbouwen; dat de heraanleg of de omvorming van een plaats op zich geen moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan vormen, als er geen concrete gegevens worden aangebracht om aan te tonen dat er zulk een kans op een nadeel is; dat dat ook geldt voor het beweerde commerciële nadeel; dat ten slotte verscheidene grieven die verzoeker formuleert, betrekking hebben op de aanleg van de wegen en van de openbare ruimten, waarvoor nog een vergunning moet worden afgegeven;

Overwegende dat de kans op een moeilijk te herstellen ernstig nadeel niet is aangetoond;

Overwegende dat niet voldaan is aan één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten, die vervuld moeten zijn opdat de Raad van State de schorsing kan bevelen van de tenuitvoerlegging van de bestreden handelingen; dat de vordering tot schorsing niet kan worden toegewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De verzoeken tot tussenkomst in het kort geding ingediend door de naamloze vennootschap CODIC en het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door zijn Regering, worden ingewilligd.

Artikel 2.

De vordering tot schorsing wordt afgewezen.

Artikel 3.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, op drie december 1900 zevenennegentig door :

de Hr. HANOTIAU,	kamervoorzitter,
Mevr. MALCORPS,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.